

POPULÆR: Ekrem Imamoglu fra sekulære CHP ble valgt til borgermester i Istanbul i lokalvalget i mars. Nå må han drive valgkamp på nytt etter at valgmyndighetene annullerte valget og krevde omvalg.

På søndag skal innbyggerne i Tyrkias største by, Slaget om Ist

OMVALG: Etter at opposisjonens valgseier i Istanbul ble underkjent, mener mange at regjeringspartiet AKP har blitt desperate. I morgen avgjøres maktkampen om Tyrkias største by.

Av Joakim Medin (tekst og foto), Istanbul

TYRKIA

Tyrkias president Recep Tayyip Erdogan har flere ganger sagt at den som vinner makta over Istanbul, vinner makta over hele Tyrkia.

Kampen om Tyrkias største by ser ut til å begynne med å forsøke å ta mest mulig plass i det offentlige rommet. I byde-

len Üsküdar i Istanbul har flere partier satt opp valgkampfelt langs Bosphorosstredet som deler byen. Partiaktivistene deler ut flygeblader og konkurrerer om å ha høyest volum på musikken. Ingen spiller like høyt som regjeringspartiet AKP som har det dyreste lydanlegget.

Politifolk i sivil og folk betalt av regimet står og henger mellom teltene. Paradoksalt nok synes mange regjeringskritikere det er et godt tegn. Det betyr at Erdogan tar opposisjonen på alvor nå som Istanbul igjen skal velge borgermester. Det skjer i morgen, søndag 23. juni.

Egentlig ble det valgt ny

borgermester allerede i mars. Da klarte 49 år gamle Ekrem Imamoglu fra det sosialdemokratiske opposisjonspartiet CHP sensasjonelt nok å vinne lokalvalget i byen. Men i begynnelsen av mai ga valgmyndighetene etter for press fra Erdogan og AKP, som nektet å akseptere valget. De hevdet at CHP hadde jukset.

Valgmyndighetene – der flere representanter står i et avhengighetsforhold til Erdogan – underkjente valgresultatet og tvang fram et omvalg.

Igjen står kampen mellom Imamoglu og AKP-kandidaten Binali Yildirim, som tidligere har vært statsminister.

Ved AKPs telt i Üsküdar spør jeg en som heter Ömer om hvorfor Istanbul går til omvalg.

– Jeg vet faktisk ikke. Eller, jeg har jo hørt at CHP jukset for å vinne i det forrige valget. Presidenten har sagt det. Og det stemmer sikkert. Jeg støtter Binali Yildirim siden han lenge har vært et kjent ansikt

FAKTA

Omvalg i Istanbul:

■ 31. mars var det lokalvalg i Tyrkia. President Recep Tayyip Erdogans parti AKP ble største parti, men tapte i de tre største byene Istanbul, Ankara og Izmir.

■ Erdogan ble selv valgt til borgermester i Istanbul i 1994, og AKP har hatt makta i den strategisk viktige byen siden.

■ AKP krevde at valgresultatet i Istanbul måtte annulleres på grunn av uregelmessigheter. Valgkommisjonen i Tyrkia besluttet at det skulle holdes omvalg 23.juni.

■ Opposisjonen fordømmer vedtaket om annullering. Ekrem Imamoglu fra det sekulære partiet CHP vant valget i mars og leder på målingene før omvalget.

blitt publisert av regjeringslojale medier. Videoen skal vise en kvinnelig dommer med bånd til CHP som går inn i en rettsbygning i Istanbul ved midnatt, natta etter valgdagen i mars.

– Hva skulle hun gjøre der så seint? Dette viser at noe merkelig var i gjære, at CHP jukset!

Istanbul er avgjørende

Erdogans kritikere så derimot beslutningen om å underkjenne valget i Istanbul som det siste spikeren i kista for landets demokrati. De mener det viser hvor langt Erdogan er villig til å gå for å beholde makta – og Istanbul er avgjørende. Det er Tyrkias største by og viktigste økonomiske sentrum. AKP har styrt Istanbul siden 1994, da Erdogan selv ble borgermester der.

Valget i mars skapte både sinne og uro hos Erdogan. I omvalget prøver AKP nye strategier. Under alle valgene, nyvalgene og folkeavstemnin-

i politikken, sier Ömer.

En partiaktivist fra AKP blander seg i samtalen. Han finner fram en video som har

VIL HA ENDRING: Svak økonomi og maktmisbruk fra regjeringspartiet AKP er blant grunnene velgere oppgir for å heller stemme på det største opposisjonspartiet CHP i Istanbul.

Istanbul, for andre gang i år velge borgermester: Istanbul – igjen

gene som har blitt arrangert gjennom de siste årene, har Erdogans ansikt dominert på plakatene. Nå har han forsvunnet. Vi ser kun Yildirim. En uke før valget deltok Yildirim på en liveoverført tv-debatt med Imamoglu. Det var første gang en AKP-kandidat i byen har gjort det på over 15 år.

Regjeringens kritikere er likevel ikke imponert. Et steinkast fra partiteltene i Üsküdar besøker jeg en kafé som drives av et middelaldrende ektepar. Begge skal stemme på Imamoglu. Årsaken er valutakollapsen og den økonomiske krisa i Tyrkia under Erdogan.

– Jeg har levd under flere ulike ledere i dette landet. Det er tydelig at Erdogan ikke kan fortsette å styre, sier kona Ilayda.

– Vi får ikke endene til å møtes lenger. Jeg tror Imamoglu vinner på søndag. AKP kan ikke få flere stemmer enn ham, legger hun til.

Den svake økonomien gjør at det er mange tidligere AKP-velgere som tenker på samme måte. Det har ført til et dramatisk tap av velgere og til en voksende engstelse innen AKP. Regjeringen må gripe til stadig flere autoritære tiltak. I forrige uke ble det reist sak mot to journalister som har skrevet artikler om Tyrkias valutakrise i den amerikanske næringslivsavisa Bloomberg. De anklages for å ha spredt informasjon som bidrar til økonomisk destabilisering, og risikerer opp inntil fem år i fengsel.

Skal stoppe korrupsjon

Den svake økonomien og maktmisbruk er blant sakene Imamoglu tar opp i valgkampen. I de siste ukene har han vært på turné gjennom Istanbul for å treffe sine sympatisører. Og han har klart å skape håp hos mange regjeringskritikere.

I bydelen Sultangazi ser jeg ham holde en tale fra et buss-

tak overfor en stor gruppe tilhengere som vifter med flagg. Han snakker om å skape et bedre liv for Istanbuls 16 millioner innbyggere. Han skal fikse arbeidsløsheten, kollektivtrafikken, og han skal ta makta fra AKP-eliten og gi den til folket.

– AKP har distansert seg fra folket. De har druknet i sin egen arroganse, og de lytter ikke til innbyggerne. Jeg kommer ikke til å styre Istanbul sammen med svigersønnen min, roper Imamoglu fra bussen, og viser til at Erdogan har gjort sin egen svigersønn til landets finansminister.

I sine 18 dager som borgermester fikk Imamoglu innsyn i den dype korrupsjonen i Istanbul. Flere biler og leiligheter sto til rådighet for AKP-folk. Mange offentlige oppdrag har gått til AKP-lojale bedrifter.

Imamoglu går til valg på løfter om å stoppe korrupsjonen og skape transparens i

politikken. Han har blant annet begynt å livestream kommunemøter han deltar på.

Kontrollerer mediene

Kommunikasjon via sosiale medier er nødvendig for å nå ut til velgerne. Nesten hele medielandskapet er nemlig kontrollert av Erdogan. Journalisten Erol Önderoglu som representerer Reportere uten grenser i Tyrkia, forteller at 90 prosent av de store mediene er kontrollert av regjeringen.

– Alle de som jobber her, vet at finanskrisa, korrupsjonen, klientellismen og det politiske vanstyret er tabu.

Det finnes små og uavhengige medier som tør å granske regjeringen, men de presses, blant annet av politiet. Tyrkia fengsler flere journalister enn noe annet land i verden.

– Det som har skjedd i denne valgkampen er at mange velgere har forstått at mediene i Tyrkia ikke er uavhengige. De merker at utfordringene de opplever i hverdagen,

aldri blir nevnt i mediene, sier Önderoglu.

Ved siden av misnøyen over den svake økonomien og sensuren i mediene spiller også det kurdiske spørsmålet en avgjørende rolle. Ifølge en undersøkelse som avisa The New York Times refererer til, valgte 300.000 kurdere i Istanbul, som normalt stemmer på AKP, å gi sin støtte til et annet parti i lokalvalget i mars. En avgjørende faktor er trolig AKPs allianse med det ultranasjonalistiske parti MHP som har kommet med hatske utfall mot kurderne.

Imamoglu vant lokalvalget i mars med en margin på bare 13.000 stemmer. Det prokurdiske opposisjonspartiet HDP har hatt en nøkkelrolle. HDP har ikke nominert en egen kandidat, og den fengslede lederen Selahattin Demirtas har oppfordret kurdere til å støtte Imamoglu. Partiet har kalt samtlige parlamentarikere til Istanbul for å delta i valgkampen.